

Datum

31 maart 2017

Aan de gemeenteraden van de deelnemende VRU-gemeenten
Ter attentie van de voorzitter door tussenkomst van de
Colleges van burgemeester en wethouders

Onderwerp

Uitnodiging zienswijze diverse financiële stukken

Geachte raad,

Op 27 maart jl. heeft het algemeen bestuur van de VRU unaniem ingestemd met de ontwerp-Jaarstukken 2016 en de ontwerp-Programmabegroting 2018, tevens 1e wijziging programmabegroting 2017. Conform de geldende procedure van de gemeenschappelijke regeling nodigen wij de gemeenteraden uit hun zienswijze te geven op de voorlopige jaarrekening (onderdeel van de ontwerp-jaarstukken), het bestemmingsvoorstel en de programmabegroting 2018, tevens 1^e wijziging programmabegroting 2017.

In deze brief vindt u een toelichting op de belangrijkste onderwerpen uit die stukken. Hieronder lichten wij allereerst de Jaarstukken 2016 toe. Op bladzijde 2 vindt u het bestemmingsvoorstel. Vanaf bladzijde 4 vindt u vervolgens de toelichting bij de Programmabegroting 2018/1^e wijziging programmabegroting 2017. Tot slot lichten wij op bladzijde 7 de zienswijzeprocedure toe.

Bij deze brief vindt u twee extra bijlagen. Als eerste sturen wij u een samenvattend overzicht Staat van de rampenbestrijding. Hierin een korte samenvatting van de Staat van de Rampenbestrijding zoals die eind 2016 door de Inspectie V&J voor de VRU is uitgebracht. En een infographic over wat de werkzaamheden zijn van de VRU (en specifiek onze brandweer) vormt de laatste bijlage.

1. Jaarstukken 2016

De voorliggende jaarstukken bevatten de financiële verantwoording (de jaarrekening) ten opzichte van de vastgestelde 2e gewijzigde begroting 2016. Wij hebben hierin een transparant beeld gegeven van de resultaten van het afgelopen jaar.

Deloitte Accountants B.V. heeft bij de jaarrekening 2016 voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid een goedkeurend oordeel afgegeven onder

contactpersoon

B. van 't Hoog

Concerncontroller

Archimedeslaan 6

3584 BA Utrecht

088 878 1700

B.van.t.Hoog@vru.nl

Ons kenmerk

17.0003393

Uw kenmerk

-

Bijlagen

5

Veiligheidsregio Utrecht

Postbus 3154

3502 GD Utrecht

088 878 1000

info@vru.nl

www.vru.nl

www.vrubrandweer.nl

veiligheidsregioutrecht

@vrutrecht

Iban

NL18 BNGH 0285 1331 79

voorbehoud van de afronding van hun interne kwaliteitsprocedures. In de jaarrekening is de strekking van deze accountantsverklaring opgenomen en hierbij worden de belangrijkste bevindingen vermeld. In de definitieve versie van de jaarstukken, die aan het algemeen bestuur zal worden aangeboden ter vaststelling op 3 juli a.s., zullen wij de definitieve tekst van de accountantsverklaring opnemen.

1.1 Resultaat 2016 van € 1,7 mln.

Wij sluiten 2016 af met een positief resultaat van € 1,7 mln. Wij hebben een analyse uitgevoerd op de afwijkingen (zowel positief als negatief) die leiden tot het rekeningresultaat van 2016. Hierbij hebben wij ook de afwijkingen van voorgaande jaren betrokken. Wij komen tot de volgende conclusies:

- het positieve rekeningresultaat 2016 van € 1,7 miljoen (2,0% van de begroting) is hoofdzakelijk het gevolg van incidentele afwijkingen. Het saldo van incidentele afwijkingen bedraagt € 1,4 miljoen;
- een aantal positieve afwijkingen heeft een structureel karakter, maar daar tegenover staan ook negatieve afwijkingen met een structureel karakter voor vrijwel hetzelfde bedrag. Het saldo van structurele afwijkingen bedraagt € -0,1 miljoen;
- ten aanzien van een beperkt deel van de afwijkingen is het onzeker in welke mate sprake is van een structureel of incidenteel karakter (€ 0,4 miljoen). Het gaat om posten die doorgaans fluctueren als gevolg van exogene factoren, zoals vergoedingen aan vrijwilligers (afwijking 1,93% van budget vrijwilligersvergoedingen), lasten van groot onderhoud en brandstofkosten.

In 2017 en 2018 is in de begroting van de VRU voor € 2,135 miljoen aan aanvullende bezuinigingen verwerkt. Een deel van de afwijkingen die als onzeker zijn aangemerkt, is al betrokken in deze bezuinigingen.

1.2 Bestemmingsvoorstel

Het bestuur is voornemens het rekeningresultaat over 2016 van ruim 1,7 miljoen euro als volgt te bestemmen (een toelichting per post hieronder):

Dotatie Egalisatiereserve kapitaallasten	€	428.000
Reservering t.b.v. opvangen verlaging op BDuR 2017	€	371.000
Teruggaaf aan gemeenten	€	946.972
Totaal resultaatbestemming	€	<u>1.745.972</u>

Dotatie egalisatiereserve kapitaallasten

In het AB van 28 september 2016 is besloten tot het vormen van een egalisatiereserve kapitaallasten. De egalisatiereserve heeft tot doel om niet-bestede kapitaallasten die vrijvallen in het rekeningresultaat, toe te voegen aan deze egalisatiereserve als dit nodig is om toekomstige (hogere) kapitaallasten te dekken. In de onderstaande tabel staat het geraamde verloop van de egalisatiereserve tot 2024, welke is ontleend aan de meerjarige verloopstaat van de bestemmingsreserves zoals opgenomen in paragraaf 11.2 van de vastgestelde ontwerp-Programmabegroting 2018. Uit de tabel blijkt dat de toevoeging in 2016 nodig is om de hogere kapitaallasten vanaf 2019 te dekken.

<i>Bedragen x € 1.000</i>									
Kapitaallasten	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Verwacht o.b.v. MIP		5.313	7.151	8.056	8.421	8.299	8.458	8.677	8.394
Begroot		7.335	7.874	7.874	7.874	7.874	7.874	7.874	7.874
Verschil		2.022	723	-182	-547	-425	-584	-803	-520
Verloop egalisatiereserve	428	2.450	3.173	2.991	2.444	2.019	1.435	632	112

Reservering voor opvangen korting op BDuR 2017

In de 2e bestuurlijke rapportage 2016 is voorgesteld om de korting op de rijksbijdrage (BDuR) in 2017 te dekken uit het positieve resultaat 2016, indien het rekeningresultaat toereikend is. De totale verlaging van de BDuR-uitkering bedraagt € 679K. Op eigen initiatief heeft de VRU een deel van deze daling reeds opgevangen door een aanvullende bezuiniging door te voeren van € 308K. In het resultaatbestemmingsvoorstel 2016 is een reservering voor het restant (€ 371K) van de verlaging van de BDUR in 2017 opgenomen.

De gemeenteraden van een beperkt aantal gemeenten hebben in hun zienswijze op de Kadernota 2018 gevraagd om inzicht in de mogelijkheden om de BDUR-verlaging binnen de begroting op te vangen. Zoals ook aangegeven in onze reactie op de zienswijzen op de Kadernota 2018 (zie bijlage 3) is de verlaging een van rijkswege opgelegde exogene ontwikkeling welke in principe doorberekend wordt in de gemeentelijke bijdrage. Het binnen de eigen begroting 2017 opvangen van het resterend deel van de verlaging betekent een ongewenste stapeling van taakstellingen. In 2017 is namelijk al een bezuinigingstranche van € 1,075 miljoen verwerkt.

Bovendien blijkt uit de analyse van het jaarrekeningoverschot 2016 (zie pagina 2 van deze aanbiedingsbrief) dat het positieve rekeningresultaat 2016 van € 1,7 miljoen (2,0% van de begroting) hoofdzakelijk het gevolg is van

incidentele afwijkingen. Er is, met andere woorden, geen begrotingsruimte waarmee de verlaging van de BDuR in 2017 opgevangen kan worden zonder in te grijpen op de taakuitvoering of de uitvoering van het vastgestelde beleidsplan.

Zoals ook is besproken in de vergadering van het algemeen bestuur van november 2016 is de VRU nog bezig om de basis op orde te brengen. Er is weliswaar veel werk verzet op dat vlak, maar dat is nog niet af. Tot en met 2018 zijn daarvoor incidenteel middelen beschikbaar in het programma Organisatieontwikkeling. Door de verlaging van de BDuR in 2017 helemaal intern op te vangen en te korten op de (incidentele) budgetten voor organisatieontwikkeling en innovatie, verliest de VRU de daarvoor noodzakelijke financiële armslag en kunnen de noodzakelijke projecten van het Programma Organisatieontwikkeling niet of slechts gedeeltelijk uitgevoerd worden.

Teruggaaf aan gemeenten

Over de afgelopen vier jaar gezien wordt dit de derde keer dat de VRU uit de resultaatbestemming geld teruggeeft aan de gemeenten. De teruggave aan de gemeenten wordt, zoals in het algemeen bestuur toegezegd, verrekend met de bijbetaling die voortvloeit uit de 2e wijziging van de programmabegroting 2016. In de 2^e begrotingswijziging 2016 is het effect van de in 2016 afgesloten cao verwerkt.

2. Programmabegroting 2018, tevens 1e wijziging 2017

Het algemeen bestuur heeft op 13 februari jl. ingestemd met geformuleerde reacties op de ingebrachte zienswijzen op de Kadernota 2018. Voorliggende ontwerpprogrammabegroting 2018/1e wijziging begroting 2017 is binnen die kaders uitgewerkt. Voor de volledigheid vindt u in de derde bijlage de reactienota waarin het bestuur van de VRU heeft geantwoord op uw ingebrachte zienswijzen.

Tot nu toe was u van ons gewend dat een programmabegroting en een wijziging in separate stukken werden aangeboden. Om de leesbaarheid te vergroten, én omdat beide begrotingen grotendeels gestoeld zijn op dezelfde ontwikkelingen en u anders tweemaal separaat om een zienswijze zou worden gevraagd, is ervoor gekozen deze twee samen te voegen. U krijgt hiermee in één keer een overzicht wat diverse ontwikkelingen betekenen voor zowel een bijstelling voor het lopende boekjaar (2017) als voor het volgende jaar (2018).

Hieronder voor uw gemak een duiding van de volgende onderwerpen:

- daling gemeentelijke bijdrage;
- opbouw en ontwikkeling gemeentelijke bijdrage.

2.1 Daling gemeentelijke bijdrage

In 2018 boeken wij de laatste tranche in van de structurele bezuinigings-taakstelling voor de VRU waartoe het algemeen bestuur in 2013 besloot. Hiermee hebben wij vanaf 2015 structureel € 5.335K, zijnde 8% van de gemeentelijke bijdrage, bezuinigd. Wanneer we hierbij de totale bezuinigingen sinds de start van de VRU bezien, komen we op een totale bezuiniging op de gemeentelijke bedragen van 21%.

Daarnaast verlagen we de gemeentelijke bijdrage met € 450K. Hiermee verrekenen we vooraf een BTW-compensatie die wij tot op heden achteraf (op basis van nacalculatie) aan de gemeenten betaalden. Gemeenten gaan minder aan de VRU betalen, maar ontvangen achteraf ook geen BTW-compensatie meer. Per saldo is deze wijziging voor zowel de gemeenten als de VRU saldoneutraal. De wijziging zorgt ervoor dat de administratieve lasten bij zowel gemeenten als de VRU aanzienlijk worden beperkt. Ook weten de gemeenten op deze manier tijdig wat zij per saldo aan de VRU moeten betalen.

Daarmee is de totale gemeentelijke bijdrage 2018 voor het gemeentelijk basistakenpakket, ondanks de indexering, ruim € 0,7 mln lager dan de bijdrage voor 2017.

2.2 Opbouw en ontwikkeling gemeentelijke bijdragen

In de volgende tabel toont de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage voor het basistakenpakket (GBTP) ten opzichte van de programmabegroting 2017 en de kadernota 2018 die reeds voor zienswijze aan de raden zijn voorgelegd.

Bedragen x € 1.000					
Ontwikkeling bijdrage GBTP	2017	2018	2019	2020	2021
Bijdrage in PB 2017	69.304	69.017	69.072	68.673	68.170
<i>mutaties:</i>					
loonindexatie cao en pensioenpremie (§ 2.3.1)	1.245	1.245	1.245	1.245	1.245
prijsindexatie 2018 (§ 2.3.1)	-	194	194	194	194
mutatie FLO-lasten (§ 2.3.2)	-226	-311	-45	-29	-28
Bijdrage GBTP Kadernota 2018		70.145	70.466	70.083	69.581
<i>mutaties:</i>					
loonindexatie 1,4% pensioenpremie (§ 2.3.1)	595	595	595	595	595
verhoging van de uitkering BDuR (§ 2.3.3)	-	-91	-91	-91	-91
BTW-compensatie (§ 2.3.5)	-	-450	-450	-450	-450
bijstellingen financieringsmodel (§ 2.3.7)	-	-	-	-	-
overheveling naar IGPP (§ 2.4.2)	-33	-33	-33	-33	-33
bijdrage GBTP 1e wijz 2017/begroting 2018	70.885	70.166	70.487	70.104	69.602

Een aantal ontwikkelingen heeft geen effect op de totale bijdrage voor het GBTP (in de onderstaande tabel als saldoneutraal opgenomen), maar leiden wel tot herverdeeleffecten tussen de gemeenten.

Na de kadernota 2018 zijn er enkele ontwikkelingen geweest die een financieel effect met zich mee brengen. Deze lichten we hieronder toe.

Loon- en prijsaanpassing

De loonontwikkeling uit de huidige cao, was al meegenomen in de Kadernota 2018. Inmiddels heeft het ABP bekend gemaakt dat de pensioenpremies vanaf 1 januari 2017 met 2,6% stijgen, waardoor de totale loonsom met 1,4% stijgt. Eventuele loonontwikkeling uit de nieuwe cao die moet gaan gelden vanaf mei 2017, zijn op dit moment nog niet bekend. Wij zullen die later verwerken in een volgende begrotingswijziging.

Verhoging van de uitkering BDuR

De verlaging van de BDuR-uitkering die wij in de Kadernota 2018 aankondigden, valt minder hoog uit. Ten opzichte van diezelfde kadernota krijgen we een iets hogere BDuR-uitkering. Het verschil is € 91K die in mindering gebracht wordt op de gemeentelijke bijdragen.

BTW-compensatie

Vanaf 2018 wordt het budget in de begroting van de VRU voor de BTW-compensatie aan de gemeenten direct ingezet om de gemeentelijke bijdrage structureel te verlagen. Hiermee is een verrekening op basis van opgaven van betaalde kosten door de gemeenten niet langer nodig. Dit leidt tot een verlichting van de administratieve lasten bij zowel gemeenten als de VRU en zorgt voor zekerheid over het bedrag aan BTW-compensatie dat de gemeenten kunnen verwachten.

Bijstellingen financieringsmodel

In opdracht van de VRU heeft onderzoeksbureau Cebeon onderzoek gedaan naar de toepassing van ons huidige financieringsmodel. Hieruit zijn twee aandachtspunten naar voren gekomen die hebben geleid tot bijstelling van de toepassing van het financieringsmodel in 2018. De bijstellingen betreffen de verdeling van de indexering (was abusievelijk verdeeld op basis van de verdeelsleutel uit 2015) en een correctie in de berekening van de compensatiebedragen (toerekening van de toe-of afname van de FLO-lasten). Beide correcties hebben geen effect op de totale omvang van de gemeentelijke bijdrage, zij leiden wel tot herverdelingseffecten per gemeente.

Overheveling naar Individueel Gemeentelijk Plus Pakket (IGPP)

Voor de gemeenten Utrechtse Heuvelrug en Bunschoten wordt een gedeelte van de bijdrage overgeheveld van de bijdrage voor het gemeentelijk basistakenpakket naar het individueel gemeentelijk plus pakket.

3. Verdere procedure

Wij nodigen u uit om uw zienswijze te formuleren op de voorlopige jaarrekening 2016 (onderdeel van de ontwerp-jaarstukken), het bestemmingsvoorstel en de programmabegroting 2018, tevens eerste wijziging programmabegroting 2017. Wij vragen u deze bij voorkeur uiterlijk op 1 juni 2017 in te dienen.

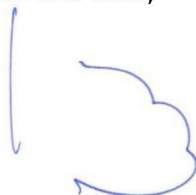
Wij zullen op 8 juni de binnengekomen zienswijzen bespreken in de vergadering van het dagelijks bestuur. Het resultaat van die bespreking verwerken wij vervolgens in de definitieve jaarstukken 2016 en programmabegroting 2018/1^e begrotingswijziging 2017, die ter vaststelling wordt aangeboden aan het algemeen bestuur in zijn vergadering van 3 juli 2017.

U kunt uw zienswijze richten aan:

Veiligheidsregio Utrecht, het dagelijks bestuur, ter attentie van de concerncontroller, postbus 3154, 3502 GD Utrecht.

Voor de volledigheid delen wij u mede dat de voorliggende stukken in afschrift zijn toegezonden aan de colleges, de financieel adviseurs van de gemeenten en de gemeentelijke accountfunctionarissen.

Het dagelijks bestuur Veiligheidsregio Utrecht,
namens deze,

dr. P.L.J. Bos
Secretaris

Bijlagen:

1. ontwerp-Jaarstukken 2016
2. ontwerp-Programmabegroting 2018/1^e wijziging begroting 2017
3. reactienota zienswijzen Kadernota 2018
4. samenvattend overzicht Staat van de rampenbestrijding
5. infographic VRU Brandweer regiokaart